

VISAGINO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS DĖL VISAGINO SAVIVALDYBĖS MERO ERLANDO GALAGUZ

2025 m. sausio 16 d. Nr. E-1

Visaginas

Visagino savivaldybės tarybos etikos komisija (toliau – Komisija): Komisijos pirmininkė Vanda Beinorienė, nariai Marija Agafonova, Irina Keizo, Vadimas Čižys, Airida Drus, Ilona Nekrošienė, Vita Pimpienė, įvertinusi Visagino savivaldybės mero (toliau – savivaldybės meras) Erlando Galaguz (toliau – E. Galaguz) elgesio atitiktį Visagino savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Visagino savivaldybės tarybos 2023 m. balandžio 14 d. sprendimu Nr. TS-96 „Dėl Visagino savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ (toliau – Reglamentas), nuostatoms bei tyrimo metu surinktą medžiagą, n u s t a t ė :

Nagrinėjimo pagrindas ir dalykas

Komisija 2024 m. lapkričio 18 d. gavo pranešimą apie galimai padarytą Reglamento pažeidimą (toliau – Pranešimas). Komisija, įvertinusi, kad Pranešime nebuvo nurodytas valstybės politikas, 2024 m. lapkričio 28 d. posėdyje, kuriame dalyvavo pranešimą pateikęs asmuo, kuris žodžiu patikslino Pranešimą ir konkretizavo, kad Pranešime nurodytas valstybės politikas – savivaldybės meras E. Galaguz. Komisija 2024 m. lapkričio 28 d. posėdyje susipažinusi su Pranešimu ir atsižvelgdama į posėdžio metu gautą papildomą informaciją, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 3 punkto nuostatomis, Visagino savivaldybės tarybos etikos komisijos veiklos nuostatų IV skyriaus nuostatomis, nusprendė pradėti tyrimą dėl valstybės politiko Visagino savivaldybės mero E. Galaguz elgesio: t.y. savivaldybės mero E. Galaguz veiksmų (neveikimo) pagal Visagino savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Visagino savivaldybės tarybos 2023 m. balandžio 14 d. sprendimu Nr. TS-96, 28 punkto nuostatas ir galimo savivaldybės tarybos narių pateiktų sprendimų projektų įregistravimo/neįregistravimo vilkinimo, pateikimo/nepateikimo svarstyti savivaldybės komitetams ir tarybai laikotarpiu nuo 2023 m. lapkričio mėn. iki 2024 m. spalio mėn. pabaigos.

Komisija nenagrinėjo Pranešime nurodytos informacijos dėl sprendimų projektų įregistravimo/neįregistravimo, kadangi pagal Reglamentą tai nėra priskirta valstybės politiko savivaldybės mero įgaliojimams, o Komisija tiria tik valstybės politikų galimus pažeidimus.

Komisija prašė savivaldybės mero E. Galaguz pateikti paaiškinimą raštu iki 2024 m. gruodžio 30 d. Taip pat Komisija prašė pateikti šią informaciją:

1. kiek savivaldybės tarybos sprendimų projektų nuo 2023 m. lapkričio mėn. iki 2024 m. spalio mėn. gavo DVS Kontoroje RD (rengiamo dokumento) statusą; kiek iš jų parengė savivaldybės tarybos nariai;
2. kiek iš jų buvo įregistruoti suteikiant TSP (tarybos sprendimo projekto) statusą ir pateikti svarstyti tarybos komitetams, kaip tai numato Visagino savivaldybės tarybos veiklos reglamento 28 p.; kiek iš jų parengtų savivaldybės tarybos narių;
3. ar įregistruojant/neįregistruojant Visagino savivaldybės tarybos narių pateiktas iniciatyvas nėra piktnaudžiavimo ir/ar tyčinio vilkinimo apraiškų;

4. kokiais teisės aktais vadovaujamosi atsisakant įregistruoti tarybos sprendimo projektą arba vilkinant jo registravimą.

Tyrimas pradėtas 2024-18-28, baigtas 2025-01-10, t. y. nepažeidžiant nustatytų terminų.

Nustatytos faktinės aplinkybės

Komisija gavo savivaldybės mero E. Galaguz 2024-12-27 raštą Nr. (1.31 Mr) 1-5067 „Dėl informacijos pateikimo“. 2025 m. sausio 10 d. E. Galaguz Komisijos posėdyje pateikė paaiškinimus žodžiu ir atsakė į Komisijos narių klausimus.

Susipažinęs su Komisijos prašymu pateikti paaiškinimą bei laikydamasis Komisijos nustatyto termino, savivaldybės meras E. Galaguz paaiškino, kad visiškai nesutinka su Komisijos pradėtu tyrimu dėl jo, kaip Visagino savivaldybės mero, elgesio tyrimo, nes tam nematė jokie teisinio pagrindo. Savo veikloje vadovavosi jam taikytinomis etikos normomis ir teisės aktų nuostatomis, įskaitant ir Reglamentą, visų teikiamų Visagino savivaldybės tarybos narių sprendimų projektų atžvilgiu laikosi nustatytų procedūrinių normų.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau tekste – VSI) 3 straipsnio 3 dalyje apibrėžiama, kad meras yra savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės vadovas), turintis savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus, atsakingas už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą. Iš esmės tapati nuostata pakartota ir šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje, paaiškinant, kad meras tiesiogiai ir asmeniškai atsako už įstatymų, Vyriausybės, savivaldybės tarybos, savo sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais. VSI 27 straipsnio 2 dalies 4 punktas, kaip vieną iš mero įgaliojimų, numato savivaldybės tarybos posėdžių darbotvarkių projektų sudarymą ir savivaldybės tarybos sprendimų projektų teikimą.

Reglamento 28 punkte numatyta, jog savivaldybės meras tvirtina tarybos sprendimų projektus.

Kaip matyti iš paminėto teisinio reguliavimo, merui, be kita ko, numatyta tiesioginė ir asmeninė atsakomybė už savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais, todėl savivaldybės meras, būdamas atsakingas už galimai ateityje jau priimtą savivaldybės tarybos sprendimą, tvirtina tarybos sprendimų projektus, užbaigus visus derinimo veiksmus Dokumentų valdymo sistemoje „Kontora“, t.y. tuomet, kai atliktas projekto derinimas, pateiktos pastabos ir išreikštas sutikimas/nesutikimas su projektu. Kitaip tariant, savivaldybės meras tvirtina pateiktą savivaldybės tarybos sprendimo projektą, jau turėdamas išsamią informaciją, turinčią reikšmės šio projekto įgyvendinimui. Pažymėtina, kad savivaldybės tarybos sprendimų projektų tvirtinimo procedūrinis terminas nei VSI, nei Reglamente, nei Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme nenustatytas, projektai tvirtinami įprasta tvarka, taigi konstatuoti Visagino savivaldybės tarybos narių pateiktų sprendimų projektų įregistravimo vilkinimą, pateikimą/nepateikimą svarstyti savivaldybės komitetams ir tarybai 2023 m. lapkričio 1 d. – 2024 m. spalio 31 d. laikotarpiu jokių prielaidų nėra, juolab, kad savivaldybės tarybos sprendimų projektuose keliama klausimai yra skirtingo sudėtingumo ir reikalauja skirtingo įvertinimo.

Komisija gavo informaciją, kad:

1. 2023 m. lapkričio 1 d. – 2024 m. spalio 31 d. laikotarpiu Dokumentų valdymo sistemoje „Kontora“ 308 tarybos sprendimų projektai (10 iš jų – buvo parengti savivaldybės tarybos narių) gavo RD (rengiamo dokumento statusą).

2. TSP (tarybos sprendimo projekto) statusas per šį laikotarpį suteiktas 258 projektams (5 iš jų – buvo parengti savivaldybės tarybos narių).

3. Įregistruojant Visagino savivaldybės tarybos narių pateiktas iniciatyvas nenustatyta jokių piktnaudžiavimo ir/ar tyčinio vilkinimo apraiškų.

4. Kadangi nei teisės aktų, numatančių atsisakymą įregistruoti savivaldybės tarybos sprendimų projektus, nei teisės aktų, nustatančių konkrečius savivaldybės tarybos sprendimų projektų

tvirtinimo terminus, nėra, šie projektai registruojami nustatyta tvarka ir, kaip jau buvo paminėta, jų registravimas nevilkinamas.

Savivaldybės meras E. Galaguz paaiškino, kad dėl skirtingų priežasčių 5 (penki) savivaldybės tarybos narių teisėkūros iniciatyvos nebuvo registruoti sprendimų projektais (TSP registre) dėl skirtingų priežasčių, t.y. rengėjas atsiėmė sprendimo projektą, buvo parengtas alternatyvus sprendimo projektas, dar vyksta projekto tvirtinimo procedūros ir pan.

Teisinis veiklos vertinimas ir motyvai

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) 23 straipsnio 3 dalies 3 dalyje nustatyta, kad Komisija tiria ir priima sprendimus dėl mero ir savivaldybės tarybos narių veiklos atitikties šio įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių mero ir savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatomis.

VSI 9 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad savivaldybės tarybos narys turi teisę savivaldybės tarybos reglamento (toliau – reglamentas) nustatyta tvarka siūlyti savivaldybės tarybai svarstyti klausimus, rengti savivaldybės tarybos sprendimų projektus, dalyvauti diskusijose svarstomais klausimais, raštu ir žodžiu pateikti pastabas dėl savivaldybės tarybos sprendimų projektų, dėl savivaldybės tarybos darbo tvarkos ir kitais klausimais, savivaldybės tarybos posėdžio metu užduoti klausimų pranešėjams, kalbėti dėl posėdžio vedimo tvarkos, kreiptis su paklausimais į savivaldybės institucijų, savivaldybės administracijos, kitų savivaldybės įstaigų, įmonių ir organizacijų, taip pat valstybės institucijų, kurios veikia savivaldybės teritorijoje, vadovus ir valstybės tarnautojus.

Reglamento 28 punkte nustatyta, kad parengti sprendimų projektai privalo būti suderinti per DVS su atitinkamų administracijos padalinių vadovais, teisininku, kalbos specialistu, Savivaldybės administracijos direktoriumi ir jo pavaduotoju (jeigu jis numatytas administracijos struktūroje ir jei sprendimo projektas priklauso pavaduotojo kuruojamai sričiai), atitinkamą sritį kuriojančiu vicemeru. Meras tvirtina minėtus Tarybos sprendimo projektus, registruoja Tarybos sekretorius. Sprendimų projektus derinantys asmenys atsakingi pagal savo kompetenciją. Tarybos narių parengtus sprendimų projektus derinantiems asmenims pateikia Tarybos sekretorius per DVS. Minėti asmenys derindami pasirašo, parašo savo pastabas dėl parengto sprendimo projekto, jeigu su sprendimu iš dalies ar visiškai nesutinka (toks sprendimo projektas, nepaisant nesutikimo, teikiamas svarstyti Tarybai). Projekto rengėjas yra asmeniškai atsakingas už projekto teisėtumą ir pagrįstumą, su projektu susijusių asmens duomenų tvarkymą. Alternatyvūs sprendimų projektai pateikiami ir registruojami likus ne vėliau kaip 3 darbo dienoms iki Tarybos posėdžio.

Iš aukščiau išdėstyto, konstatuotina, kad tarybos nariai turi teisę rengti sprendimų projektus Reglamento nustatyta tvarka ir suderintus projektus tvirtina savivaldybės meras.

Pagal gautą informaciją nagrinėjamu laikotarpiu buvo 10 savivaldybės tarybos narių sprendimų projektų (teisėkūros iniciatyvų), iš kurių 5 negavo sprendimo projekto statuso dėl skirtingų priežasčių, pvz., kai iniciatyvas atsiėmė rengėjas, buvo rengiami alternatyvūs projektai, vienas teisės aktas buvo perteklinis, dar dėl vieno projekto šiuo metu vyksta procedūros, o 5 savivaldybės tarybos narių inicijuotus sprendimų projektus savivaldybės meras teisės aktų nustatyta tvarka patvirtino.

Komisija pažymi, kad savivaldybės tarybos sprendimų projektų tvirtinimo procedūrinis terminas nei VSI, nei Reglamente, nei Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme nenustatytas.

Pagal Dabartinės lietuvių kalbos žodyną žodžio vilkinti, ~a, ~o reikšmė yra stengtis toliau nutęsti, atidėlioti, delsti: Tu čia tik ~i darbą, daugiau nieko.
<https://ekalba.lt/paieska/detalioji/?paieska=vilkinti&isteklius=0a6409e6-701f-18ab-8170-20040fd7000a&p=1&d=50&i=89a34565-39f9-4476-8d7a-c44e1de26e85>

Pagal gautą informaciją ir įvertinus galiojantį teisinį reguliavimą, konstatuoti, kad savivaldybės meras vilkino savivaldybės tarybos narių parengtų teisėkūros iniciatyvų tvirtinimo procedūras nėra pagrindo, kadangi teisės aktuose nenustatyti terminai dėl procedūrinių veiksmų atlikimo, todėl konkrečių vilkinimo apraiškų ar atvejų Komisija nenustatė.

Visagino savivaldybės tarybos etikos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 3 punktu, Visagino savivaldybės tarybos etikos komisijos veiklos nuostatų 19.1 papunkčiu ir įvertinusi tai, kad per nagrinėjamą laikotarpį nuo 2023 m. iki 2024 m. spalio mėn. savivaldybės tarybos narių parengtų sprendimo projektų, kuriuos privalėjo patvirtinti savivaldybės meras E. Galaguz, tvirtinimo procedūros vilkinimo apraiškų ar netvirtinimo atvejų nenustatyta, nusprendžia:

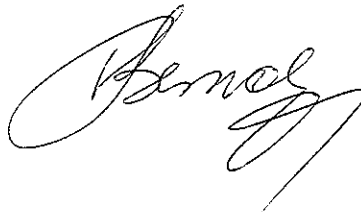
1. Konstatuoti, kad Visagino savivaldybės meras Erlandas Galaguz nepažeidė Visagino savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Visagino savivaldybės tarybos 2023 m. balandžio 14 d. sprendimu Nr. TS-96 „Dėl Visagino savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ 28 punkto nuostatų, kadangi nenustatyta savivaldybės tarybos narių parengtų sprendimo projektų tvirtinimo vilkinimo apraiškų ar netvirtinimo atvejų.

2. Apie priimtą sprendimą pranešti Pareiškėjui, politikui, dėl kurio priimtas sprendimas ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

3. Sprendimą paskelbti interneto svetainėje www.visaginas.lt.

Sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo suinteresuotajam asmeniui dienos.

Komisijos pirmininkė

Vanda Beinorienė

Komisijos balsavimo rezultatai:

Priimtas balsų dauguma

Marija Agafonova - už

Irina Keizo – už

Vanda Beinorienė – už

Vadimas Čižys – susilaikė

Airida Drus - prieš

Ilona Nekrošienė – susilaikė

Vita Pimpienė – už.